

3) Järjestely- ja puhujamatkat.

Piiritoimisto on myös palvellut järjestöjä niiden puhujatarpeen tyydyttämiseksi. Vappujuhlien lisäksi on piiritoimistosta järjestetty puhujaa 323 eri tilaisuuteen. Järjestäjä on tehnyt piirille matkaa kohteiden noustessa, vaalistusihteeri on vuoden aikana tehnyt 30 matkaa, kohteita 44, piirisihteeri 47 matkaa kohteita n. 65. Muut piiritoimikunnan jäsenet ovat tehneet 16 matkaa.

4) Kirjallisuus ja sanomalehdet.

Yleiseen kirjallisuuden myyntiin ei piirijärjestön toimesta ole puututtu. Sen sijaan liiton julkaisut ja lentolehtiset on levitetty järjestöorganisatiota myöden. Kuluneena vuotena on piirin toimesta välitetty. "SKDL:n eduskunta-aloitteet" 1947" kpl., "SKDL:n kansallistamishjelma" kpl., "SKDL:n kulttuuriohjelma" kpl., "Maatalouskoneasema Sälinkäällä" kpl., lentolehtistä "Mikä on SKDL?" 3500 kpl., Vappulehteä kpl., Joululehteä kpl., "Kansankalenteri" kpl. ja taskukirja "Aika" kpl..

Demokraattisen lehdistön asianliesverkostoa on yleensä pyritty järjestöissä kehittämään. Vapaa Sanan ja Työkansan Sanomien suhteen taphtuu näiden toiminta kuitenkin pääasiassa Kansankulttuurin välityksellä.

Oman piirilehden levitystyön tehostamiseksi on piirijärjestön taholta kiinnitetty jatkuvasti huomiota. Kuluneen vuoden ajan on lehti ollut yhteinen Satakunnan piirin kanssa. Lehden vastaava päätoimittaja on edelleen ollut Arvi Laakso.

VI. SUHDE MUIHIN POLIITTISIIN JÄRJESTÖIHIN.

Niin hyvin järjestöorganisation puitteissa kuin myös valtuustoryhmien kautta SKDL:n taholta jatkuvasti pyritty yhteistyöhön sosialidemokraattien työtätekeville tärkeiden kysy-

myksille myönteisen ratkaisun aikaansaamiseksi. Eräissä maa-seutu kunnissa onkin tässä päästy hyviinkin tuloksiin, mutta yleisesti katsoen kuitenkin kaikki yhteistyöyritykset ovat, vappujuhlia lukuunottamatta kilpistyneet sosdemien jyrkän kielteiseen asenteeseen. Päin vastoin ovat sosdemit systemaattisesti pyrkineet työläisten karsinoimiseen kahteen leiriin, kommunisteihin ja "ei kommunisteihin" kuten he sanovat. Varsinkin SAK:n vaalien yhteydessä voitiinkin todeta, että tämä sosdemien fanaattiseen vihaan ja epäluuloon perustuva ~~my~~ työläisten hajoittamispyrkimys jossain määrin onnistui varsinkin teollisuuslaitoksissa, mutta ei kuitenkaan niin kuin he toivoivat, vaan toiselle puolelle jäi vain fanaattiset asevelisocialidemokraatit ja jotkin vähemmän tietoiset ainekset. Tällainen hajoitustyö ei ole vain valitettavaa, vaan kerrassaan tuomittavaa, koska se asiallisesti merkitsee vain suurta energian tuhlausta ja korvaamattomia menetyksiä työväenluokalle.

SKDL:n ja SKP:n sekä muiden siihen kuuluvien järjestöjen välinen suhde on ollut kitkatonta.

Muiden poliittisten puolueiden kanssa yhteistyöpyrkimyksiä ei ole harrastettu.

VII. VASTUSTAJIEN TOIMINTA JA POLIITTISET VOIMASUHTEET.

Porvarillisten järjestöjen toiminta on huomattavasti aktivoitunut. Erikoisesti se on ollut havaittavissa Kokoomuksen Nuorten toiminnassa, joka useimmiten on saanut hyvin häikäilemättömän ja provokatorisen sävyn. Myös porvarillinen nuorisoseuratoiminta on jossain määrin voimistunut. Toiminnassa olevia porvarillisia urheilu- ja nuorisoseuroja on yli 50, maataloustuottajien järjestöjä n. 40 sekä näiden lisäksi kansallisseuroja maatalousnaisia, marittajärjestöjä, jne. on toiminnassa yli 50, jotka kaikki yleensä ovat kokoomuksen vaikutuksen alaisia.

Maalaisliiton ja Edistyspuolueen vaikutus näissä järjestöissä näyttää olevan olematonta.

Piirillä on lisäksi lukuisa määrä jos minkin nimistä porvarillista järjestöä, joilla ei ole näkyvää aktiivista toimintaa.

Vastustajiemme riveistä löydämme useimmiten sosdemit karkioikkoina, joiden kenttätö "jo riittää"-kamppailuineen on ollut repivää ja provoisoivaa. Sosdem.yhdistyksiä lienee piirimme alueella vähän yli 150.

Poliittiset voimasuhteet puolueittain eriteltynä voi tarkemmin määritellä viimeisten valtiollisten vaalien perusteella, sillä mm. porvarilliset puolueet ovat kunnallisvaaleissa esiintyneet vaaliliitossa keskehään ja usein vielä sekalistoilla. Piirin nykyisten rajojen puitteissa SKDL sai valt.vaa-leissa 37.721 ääntä, sosdem. 39.463, maalaisliitto 9.917, edistyspuolue 6.068, kokoomus 23.344 ja pienviljelijäpuolue 1.804 ääntä. Valtuustopaikoista SKDL:lla on 161, sosdemilla 218 ja porvareilla 333.

VIII. PIIRIJÄRJESTÖN TALOUDELLINEN ASEMA.

Taloudellinen asema piirillä on ollut jatkuvasti heikko. Vielä vuoden vaihteessa siinä suhteessa oltiin jonkinlaisessa tasapainotilassa, mutta jo kevätkesällä täytyi turvautua tilapäisiin luottoihin. Tähän osaltaan vaikuttanut se, että piirin työntekijä määrä on lisääntynyt ja tuloja ei ole vastavasti löydetty. Paitsi juhlista saadut tulot, pelasti tilannetta myöskin kesällä yhdessä SKP:n piirijärjestön kanssa toimeenpannut arpajaiset, jotka onnistuivat erinomaisen hyvin. Piirijärjestön taloudellisen toiminnan jatkuvana heikkoutena on yleensä ollut se, että ei ole onnistuttu löytämään sellaisia

tulolähteitä

(jotka eivät kohdistuisi pääasiassa jäsenistöön ja tämä tuleekin

tuleekin antamaan jatkuvasti päänvaivaa. Mm. jäsenverot, joiden ~~kaksi~~ pitäisi muodostaa säännöllisin ja varmin tuloerä, ovat vain murto-osa piirin kokonaistaloudesta, eivätkä sellaisenaan pysty tilannetta vakiinnuttamaan.

Yksityiskohtaisemmin piiri tiliasema selviää esitettävästä tilikertomuksesta, samoin kuin vastaiset taloudelliset suunnitelmat talousarviosta ja työsuunnitelmasta.

IX. JÄSENVEROTILITYKSET.

Jäsenmaksujen perimisessä ja tilityksissä esiintyy jatkuvasti luvatonta heikkoutta ja sattumanvaraisuutta. Kuitenkin on huomattava, että määrätyt osastot tekevät sen jatkuvasti säännöllisesti, mutta suurin osa on kuitenkin siinä säännöllisesti epäsäännöllinen. Paranomista kuitenkin on havaittavissa. Tilitys ja raporttiasioiden hoitaminen näyttääkin olevan yksi niitä vaikeimpia tehtäviä järjestöissä. Tämä johtunee siitä, että järjestöme vielä ovat suhteellisen nuoria ja puuttuu totumusta täsmälliseen asioiden hoitoon.

X. PUUTTEET JA VAIKEUDET TYÖSSÄ.

Paitsi taloudellista syistä johtuvia toiminnallisia esteitä, jotka tuntuvat niin hyvin perusjärjestöissä kuin piirinkin toiminnassa, tuottaa suurimpia vaikeuksia sittenkin toimitalojen ja -huoneustojen puute. Ainoastaan 10 järjestöllä piirissämme on oma toimitalo käytettävissä, niistä valmistui kaksi kertomusvuoden aikana. Tietävästi neljällä järjestöllä on talon rakennuspuuha nyt vireillä, mutta rakennustoimintaakin taloudellisten syiden lisäksi vaikeuttaa nyt rakennuslupien ja -tarvikkeiden saannin vaikeus. On selvää, että toimipaikan puute sellaisenaan jo vaikuttaa lamauttavasti järjestön yleiseen toimintaan, mutta erittäin suuri haitta se on juhlatoiminnan ja -kulttuurin kehittymiselle.

XI. YHTYKUNNAT.

Vaikka kunnallisvaalit antoivat näennäisen voiton ~~voiton~~ oikeistolle, niin on kuitenkin todettava, että mitään asiallista voimain siirtoa puoleen tai ^{toiseen} ei suinkaan tapahtunut. Kunnallisvaalien tulos ei suinkaan ^{sellaiseen} ~~anna~~ aiheutta pessimistisille mielialoille. Päin vastoin. Ne osoittivat, että SKDL on kestänyt tulikokeensa, että se ei ollutkaan mikään "konjunkturi-ilmiö", kuten vastustajamme ovat kokeneet selittää, vaan että sillä nyt on luja pohja, jolta se voi ponnistaa eteen päin ja että sillä on vankkumaton ja kestävä asema kansanvaltaisessa yhteiskuntaelämässä. Sillä on lisäksi eräsetu puolellaan, mitä ei ole muilla poliittisilla ryhmillä - totuus, jolle se on rakentanut toimintansa. Ne "voitot", mitä saavutetaan parjauksilla ja häikäilemättömällä valhepropagandalla, ovat ennenkaikkea konjunkturi-ilmiöitä, jotka eivät tule kestämaan elämän ankaraa realismia.

SKDL:n onkin nyt osoitettava entistä selvemmin se pohja, joka yhdistää työtätekevän kansan ja kaikki edistykselliset voimat siihen rintamaan, jonka työn tulokset koituvat koko kansamme onneksi. SKDL:n tie on viiteitettu selväksi, vaikeimmasakaan tapauksessa sen ei tarvitse pysähtyä miettimään, mihin suuntaan olisi kuljettava - se kulkee eteenpäin, kohti tulevaisuutta.

Edessäolevat vaalit tulevat muodostumaan ratkaisevaksi merkkipaaluksi sen voittojen tieälle. Tietoisuus tästä onkin omiaan kannustamaan meitä entistäkin suurempiin ponnistuksiin ja suorituksiin, joiden lopputulemana me näemme ratkaisevan voiton.

Tampereella, 31 p:nä tammikuuta 1948

SKDL:n POHJOIS-HÄMEEN PIIRITOIMIKUNTA

KERTOMUS

SKDL:n Pohjois-Hämeen

Piirijärjestön toiminnasta

vuodelta 1948

*

Ei saa luovuttaa asiattomiin käsiin.

(Käsiteltävä järjestön kokouksessa ennen piirikokousta.)

Lahden
Työväen Kirjapaino Oy
Lahti 1949

*

I. YLEISTÄ.

Tapahtumista rikkaan vuoden 1948 alussa oli maailman kahtiajakaantuminen demokratian ja imperialistisen taantumuksen leireihin jo tapahtunut tosiasia. Tämä tilanne on vuoden kuluessa vain entisestään kärjistynyt ja kummankin leirin todelliset pyrkimykset tulleet selvemmin havaittaviksi; imperialistisen taantumuksen yhä avoimemmin valmistellessa uutta maailman paloa ja pyrkiessä epätoivoisesti kaikin käytettävissään olevin keinoin luomaan keinotekoista rintamajakoa idän ja lännen välille.

Demokraattinen rauhan rintama on kuitenkin kuluneen vuoden aikana kansainvälisessä mitassa huomattavasti voimistunut. Ei ainoastaan siinä mielessä, että voidaan havaita Neuvostoliitossa ja uusissa Itä-Euroopan kansandemokratioissa voimakasta ja jatkuvaa talouselämän nousua, että näiden maiden työtätekeviä kansalaisia kannustaa voimakas yhteispyrkimys, joka mm. Puolassa on johtanut työväenpuolueiden yhdistymiseen, että Kiinan kansanarmeija on saavuttanut ratkaisevia voittoja, joiden ansiosta Kiinan kansa nyt on vapautumassa vuosisataisesta sorrosta, vaan myös siinä suhteessa, että edistyksen ja demokratian voimien helittämätön taistelu on voimistuttanut niiden asemaa myös useissa kapitalistisissa maissa.

Meidän maassamme vuosi 1947 jätti tälle vuodelle pahaenteisen perinteen. Vuoden 1947 suoritetuissa kunnallisvaaleissa demokraattiset voimat kärsivät tappion porvarillisten oikeistopuolueiden kerätessä pääosan voitosta. Jo tässä taistelussa kuvastui taantumuksen ennalleen palauttamisen pyrkimys, jota myös sosialidemokraatit tukivat liittoutumalla taantumuksen kanssa kansandemokraatteja vastaan. Nämä pyrkimykset paljastuivatkin heti vuoden alussa varsin nopeasti taantumuksen pyrkiessä askel askeleelta tavoitettaan kohti. Kuitenkin ulkopoliittiset suhteet jossain

määrin jarruttivat tätä tarkoitettua taantumuksen "riemumarssia".

Kevättalvella Neuvostoliiton aloitteesta tehty ystävyys-, yhteistyö- ja avunantosopimus Suomen ja Neuvostoliiton välille, saattoi kaikki vanhat sotapuolueemme hyvin omituiseen asemaan pakottaen ne tekemään niiden luonteenvastaisen perääntymisliikkeen alkuperäisestä kannastaan. Ainoastaan SKDL:n asenne tässäkin asiassa oli selvä ja johdonmukainen.

Pian näiden tapahtumien jälkeen taantumuksen hyökkäys jatkui kuitenkin hellittämättömällä voimalla. Se ilmeni mielenosoitusmaisesti Sotaylioikeuden vapauttavissa päätöksissä asekatkentalaliiton ns. päämaja-, ym. jutuissa, eri tavoin suoritettuina hyökkäyksinä Pekkalan hallitusta, Valpoa ja Yleisradiota vastaan jne.

Sosialidemokraattinen puolue sanoi juhlallisin elein irti v. 1945 tehdyn kolmen suuren yhteistyösopimuksen ja maalaisliitto kiihuhti selittämään luopuneensa siitä jo aikoja sitten.

Sisäpoliittista tilannetta kärjisti edelleen eduskunnan taantumuksellisen enemmistön äänestäessä toukokuun 19 p:nä Paasikiven hallituksen toimintakertomuksen yhteydessä epäluottamuslauseen sisäministeri Leinolle. Tämän johdosta syntyneestä taistelusta voimakkaaine joukkoliikkeineen oli kuitenkin tuloksena, että sisäministerin paikka säilyi kansandemokraateilla (Eino Kilpi) ja lisäksi tuli hallitukseen Hertta Kuusinen-Leino.

Ratkaiseva käänne taistelussa tapahtui kuitenkin heinäkuun alussa suoritetuissa edustajavaaleissa, jolloin SKDL kärsi selvän vaalitappion. Samoin kuin v. 1947 suoritetuissa kunnallisvaaleissa, oli valtiollisissa vaaleissakin kansandemokraateilla vastassaan yhtenäinen rintama kokoomuksesta ja sen taakse kätkeytyneistä lakkautetuista järjestöistä aina sosdem.puolueeseen saakka. Tämä taantumusrintama kykeni heittämään tuleen monikymmenkertaisen taloudellisen ja propagandallisen ylivoiman ja herätti jälleen kaikki kansaamme kolmen vuosikymmenen aikana istutetut Neuvostoliiton ja kommunismin vastaiset vaistot.

Vaalien jälkeen hallituskysymys sai odotettua huonomman ratkaisun Fagerholmin muodostaessa yllättäen kesken hallitusneuvottelujen äärimmäisen oikeiston toimeksiannosta ja tuella "työväen-

hallituksensa". SKDL:n Liittoneuvosto määritteli välittömästi heti elokuun alussa kantansa tähän hallitukseen, ottaen siihen jyrkän oppositioasenteen.

Seuraukset tapahtuneesta hallitussuunnan muutoksesta esiintyivätkin nopeasti (Valpon ja Sotevan mietintöjen julkaiseminen). Taantumus rohkaistui ja nosti yhä voimakkaammin päätään. Jopa siinä määrin, että suojeluskuntatoimintaa yritettiin herätellä ampuma- ja metsästysseurojen puitteissa. Maamme jo vakiintumassa ollut ulkopoliittinen asema alkoi nopeasti huonontua.

Taloudellisessa elämässä tapahtunut kehitys on ollut suoraan verrannollinen poliittiseen kehitykseen. Se maallamme edullinen taloudellinen kehitys, joka Pekkalan hallituksen aikana tapahtui, näyttää pysähtyneen puolen vuoden vaihteessa, sillä kolmannen neljänneksen tuotannon volyymin indeksiluvut osoittavat jo huomattavaa laskua ja syyskaudella sekä vuoden lopussa olivat kaikki kapitalistisen pulan oireet lisääntyvine joukkotyöttömyyksineen selvästi havaittavissa. Nämä, sekä työläisten palkkojen "jäädymättäminen" ns. Hakulisen indeksin avulla, ovat aiheuttaneet työtätekevälle kansalle joksikin jyrkkää elintason laskua. Rahamarkkinoiden yleinen kiristymisen ja edellämäinituista syistä myös määrättyjen maataloustuotteiden markkinoimisvaikeudet, ovat saattaneet eritoten pienviljelijäväestön sekä yleensä työtätekevän talonpoikaiston suuriin taloudellisiin vaikeuksiin.

Näin ollen vuosi 1948 ei suinkaan työtätekevälle kansalle ollut mikään voittojen vuosi meidän maassamme. Mitä tulee nimenomaan oman maamme poliittiseen ja taloudelliseen kehitykseen siihen liittyvine taisteluineen, on se kaikissa muodoissaan vississä suhteessa todentunut omassa piirissämme ja antanut sellaisenaan leimansa piirijärjestömme toiminnalle.

II. PIIRIN ALUE JA VÄESTÖ.

Piirin aluerajoissa ei vuoden aikana tapahtunut muutoksia. Toiminta-alue käsittää 36 kuntaa, joista 4 kuuluu Turun ja Porin läänin pohjoiseen ja 4 Hämeen läänin eteläiseen vaalipiiriin. Kaupunkikuntia on yksi ja kauppaloita viisi, lisäksi on useita taajaväkisiä teollisuusyhdyskuntia. Koko piirin asukasluku oli vuoden lopussa 283.700 henkeä. Väestöstä asuu yksistään Tampereen kaupungissa 36,8 % ja yleensä kauppaloissa sekä teollisuus- ja

liikekeskuksissa yli 50 %. Elinkeinoelämä on teollisuusvoittoista. Voidaan sanoa, että väestöstä yli 60 % saa toimeentulonsa teollisuuden, liikenteen ja kaupan palveluksessa ja muut maanviljelyksestä ja sen sivuelinkeinoista. Siirtoväkeä asuu piirin alueella n. 33.000 henkeä.

III. PIIRIN JÄRJESTÖORGANISATIO.

1) SKDL:n perusjärjestöt ja jäsenistö.

SKDL:n piirijärjestöön kuuluu 18 kunnallisjärjestöä, lisäys vuoden aikana 1.

SKDL:n perusjärjestöjä oli vuoden lopussa 105, lisäys vuoden aikana 9 yhdistystä. SKDL:n ryhmiä oli 5. Jäsenmäärä on kuitenkin vuoden aikana laskenut 6052:sta 6003:een. Tämä ei kuitenkaan sellaisenaan merkitse SKDL:n järjestövoiman heikkene mistä, sillä vähennys on pääasiassa tapahtunut siirtymisenä muihin SKDL:n jäsenjärjestöihin kuten SKP:n ja SNDL:n järjestöihin. Vuoden alkupuoliskolla oli havaittavissa melkoisen runsasta uusien jäsenien liittymistä, joten puolen vuoden vaihteessa jäsen määrä perusjärjestöistä saatujen raporttien mukaan oli 6246.

Jäsenistön yhteiskunnallinen kokoonpano on voimakkaasti työläisenemmistöinen, jakaantuen prosenteissa:

työläisiä	77	%
pienvilj. ja talonp.	12	%
liikemiehiä	1,4	%
henkisen työn tekijöitä	1,5	%
muita	7,6	%

Jäsenistöstä on naisia 32,7 %, osoittaen edelliseen vuoteen verraten huomattavaa nousua.

2) Muut jäsenjärjestöt.

Sos.dem. puolueesta eroamattomia työväenyhdistyksiä kuului piirijärjestöön vuoden lopussa 3, SYP:n yhdistyksiä 1, SNDL:n yhdistyksiä 15, STL:n toverikuntia 10 ja SKP:n osastoja 81, joten SKDL:oon kuuluvien järjestöjen yhteinen jäsenmäärä on 14.000.

SKDL:oon elimellisesti kuulumattomina demokraattisina järjestöinä on lisäksi mainittava Demokr. Nuoriso-osastot, joita on 37 ja varhaisnuorisojärjestöt, Demokr. Pioneerit, joita on 20 osastoa, yksi riippumaton työväenyhdistys sekä Tampereella toimiva Henkisen työn tekijäin demokraattinen yhdistys.

3) Piiritoimikunta.

Piirin vuosikokouksen valitsemana on piirijärjestön puheenjohtajana edelleen toiminut Artturi Pihala, piiritoimikunnan keskuudesta valitsemana I varapuheenjohtajana Hannes Pekonen ja II varapuheenjohtajana Paavo Salo. Muina piiritoimikunnan jäseninä: Hilma Korkeala, Oiva Palomaa, Sulo Lindholm, Kaarle Renfors, Kusti Lampinen ja Niilo Johteinen vakinaisina sekä varajäseninä: Toivo Siitonen, Väinö Halttunen, Vilho Lindén ja Esteri Rantala, sekä itseoikeutettuna jäsenenä piirisihteeri. Piiritoimikunnan pöytäkirjuriksi kutsuttuna on piirin taloudenhoitaja Fanni Yläne niin ikään osallistunut piiritoimikunnan työhön.

Piiritoimikunta on kokoontunut varajäsenineen ja on se vuoden aikana pitänyt 22 kokousta, joissa käsitellyistä asioista on pöytäkirjaan merkitty 315 pykälää.

Piiritoimikunnan asettamina jaostoina on ollut toiminnassa: osuustoimintajaosto, urheilujaosto, talonpoikaisjaosto, siirtoväenjaosto, toverikuntien jaosto, valistusjaosto ja vuoden lopussa perustettu lehtitoimikunta, jonka tehtävänä on piirilehden kustantamista koskevat asiat. Lisäksi on naisjärjestöjen keskuselimenä toiminut vuoden loppuun saakka naisjaosto, joka kuitenkin vuoden lopussa lopetti toimintansa Demokraattisten Naisten piirijärjestön tultua perustetuksi.

Kaikista muista eri alojen asioista mm. kunnallisesta toiminnasta on piiritoimikunta huolehtinut välittömästi.

Piirikokouksen päätöksellä perustettiin ns. laajennettu piiritoimikunta, joka kokoontuu piiritoimikunnan kutsusta. Tähän elimeen piirikokouksen päätöksellä saivat valita edustajansa Tampereen, Nokian, Jämsän, Hämeenkyrön, Längelmäen, Oriveden, Luopioisten, Valkeakosken, Ruoveden ja Mäntän kunnallisjärjestöt sekä SKDL:n Viialan yhdistys.

Laajennettu piiritoimikunta kokoontui ainoastaan yhden kerran syyskuun 5 p:nä, jolloin suoritettiin piiritoimikunnan siihenastisen toiminnan ja vaalityön arvostelu sekä vahvistettiin toimintasuunnitelma syyskaudelle.

Mäntän, Valkeakosken, Hämeenkyrön ja Oriveden kunnallisjärjestöt eivät lähettäneet edustajiaan sanottuun kokoukseen.

4) Toimisto ja palkattu henkilökunta.

Piiritoimisto on edelleen sijainnut Suomen Pankin talossa Keskustori 7. Piirijärjestön palveluksessa on vaaliaikaa lukuunottamatta ollut 5 toimitsijaa: piirisihteeri Yrjö Salonen, valistussihteeri Hugo Lahtinen elokuun 30 pvään saakka, josta alkaen valistussihteerin tehtäviä on hoitanut Artturi Pihala, järjestäjä Yrjö Rantala syyskuun 1 pvään saakka, jolloin hän siirtyi opiskelijana Sirola Opistoon, lokakuun alusta alkaen on järjestäjänä ollut

Paavo Helen, taloudenhoitaja Fanni Yläne ja toimistoapulainen Laina Vaahteroja molemmat yhtäjaksoisesti koko vuoden.

Toimisto on hoitanut kaikki käytännölliset asiat sekä pannut yleensä piiritoimikunnan päätökset täytäntöön. Vuoden aikana on piiritoimistoon saapunut 992 eri kirjettä sekä lähetetty erillisiä kirjeitä tai muita postilähetyksiä 2918 kpl., johon lukuun eivät sisälly sarjakirjeet eikä vaalimateriaalin postitus. Henkilökohtaisesti erilaisia järjestöasioita hoitavien kävijöiden luku on ollut melkoisen runsas, keskimäärin n. 10—15 henkeä päivässä. Lisäksi on yksityisille henkilöille toimistossa annettu ohjeita ja käytännöllistä apua erilaisten yksityisasioiden, anomusten, valitusten ym. teossa. Kun lisäksi huomioidaan vaalien aiheuttamat erikoistehtävät on ymmärrettävää, että jokainen asia ei aina ole voinut tulla suoritetuksi riittävällä täsmällisyydellä ja perusteellisuudella ja suuri joukko tärkeitäkin tehtäviä on jäänyt kokonaankin hoitamatta.

IV. JOUKKOTYÖ JA KAMPPAILUKYSYMUKSET.

1) Juhlat.

Joukkotoiminnan kannalta on ensikädessä mainittava vappujuhlat. Tänä vuonna ei vappujuhlien järjestämisessä saatu virallista yhteistoimintaa sosdem. piirijärjestön kanssa, oikeistososialidemokraattien kieltäytyessä tässä suhteessa yhteistoiminnasta. Niinpä Tampereella järjestettiin vappujuhlat erillisenä, mutta maaseudulla kuitenkin paria poikkeusta lukuunottamatta olivat vappujuhlat yhteisiä. Sellaisia vappujuhlia, joihin piirijärjestömme toimesta lähetettiin puhuja, oli 57 paikkakunnalla kaikkiaan 72 juhlaa, joiden yhteinen yleisömäärä oli n. 40.000 henkilöä.

Muita suurempia joukkouhla ei piirijärjestömme toimesta järjestetty, kuitenkin on mainittava osallistumiset SKP:n 30-vuotisjuhliin.

2) Joukkoliikkeet.

Toukokuussa syntynyt ns. sisäministerikriisi nostatti huomattavan joukkoliikehtimisen lakkoineen, joka varsinkin Tampereella ja sen lähiympäristössä sai verrattain laajat mittasuhteet. Tampereella ja sen lähimmässä ympäristössä, kuten Nokialla, Siurosassa, Lielahdessa ja Pirkkalassa oli kaikkiaan n. 100 työpaikkaa joko kokonaan tai osittain lakossa ja lakkolaisten lukumäärä nousi 11.000:teen. Erilaisia kansalais- ja työpaikkakokouksia pidettiin tänä aikana 150 ja niihin osallistui n. 40.000 henkeä. Niinpä Tampereen Keskustorille toukokuun 24 p:nä järjestettyyn kansalaismittaukseen osallistuvien määrä arvioitiin yli 10.000:ksi

hengeksi. Erikoisen leimansa tälle joukkoliikkeelle antoi lakkolaisten liikehtiminen kaduilla mielenosoituskulkueina ja joukkokokouksineen. Merkillepantavaa tässä joukkoliikehtimisessä oli se, että Tampereen seudulla se oli edelleen laajenemassa, niinpä mm. Viialassa vielä 26 p:nä, jolloin SKDL:n asettama lakkotoimikunta antoi julistuksensa lakon lopettamisesta, tästä tietämättä työläiset tekivät yksimielisen päätöksen lakon aloittamisesta kaikissa Viialassa toimivissa tehtaissa.

Tämä liikehtiminen johti sikäli tulokseen, että sisäministerin paikka edelleen säilyi kansandemokraateilla ja lisäksi hallitukseen saatiin ns. salkuttomana ministerinä Hertta Kuusinen.

Toinen merkittävämpi joukkoliike syntyi syksyllä Arabian porssiin liittyneen lakon sekä SAK:n ja Fagerholmin hallituksen lakkolaisiin suhtautumisen johdosta. Tällä kertaa liikehtiminen ei kuitenkaan saanut samoja muotoja kuin edellämmainitussa tapauksessa, vaan keskittyi se pääasiassa voimaperäiseen keräys-toimintaan taloudellisen tuen antamiseksi lakkolaisille. Kuitenkin järjestivät työläiset tällöinkin useita työpaikkakokouksia ja suuri vastalausekokous järjestettiin Keskustorille lokakuun 24 p:nä, johon osallistui n. 7.000 henkeä.

3) Edustajain vaalit.

Merkittävämmäksi kamppailutehtäväksi muodostui kuitenkin heinäkuun alussa suoritettut edustajain vaalit, jotka antoivat niin hyvin piirin keskus- kuin jäsenjärjestöillekin runsaan työmäärän heti vuoden alusta lähtien. Vaalitaistelun johtavaksi elimeksi, 'keskusvaalitoimikunnaksi' perustettiin piirin kaikista keskusjärjestöistä kokoonpantu toimikunta. Vaalien rahoituskamppailu järjestettiin siten, että kaikille jäsenjärjestöille annettiin oma markkamääräinen tavoite ja julistettiin niiden puitteissa järjestöjen välinen kilpailu. SKDL:n, SKP:n, SNDL:n ja SDNL:n perusjärjestöt kilpailivat kukin omissa sarjoissaan. Rahoituskamppailu onnistui melkoisen hyvin. Useat järjestöt ylittivätkin saamiaan tavoitteita ja suuri osa täytti tavoitteensa sataprosenttisesti. Oli kuitenkin joitakin järjestöjä, jotka kykenivät vain osittain sen saavuttamaan. Piirille asetettu kokonaistavoite saavutettiin 97 prosenttisesti.

Paitsi varsinainen valistus- ja propagandatyö, antoi oman osansa kamppailulle ehdokkaiden nimeäminen ja järjestöäänestyksen suorittaminen sekä valitsijayhdistysten perustaminen. Määräaikaan mennessä jätettiin keskusvaalilautakunnalle 24 kahden nimen ehdokaslistaa.

Varsinainen vaalitaistelu muodostui äärimmäisen kovaksi sekä voimia ja varoja kysyväksi vastustajien muodostaessa yhtenäisen

rintaman kommunisminvastaisine tunnuksineen. Vaalin tulos ei muodostunutkaan ennakoarvioimme mukaiseksi, sillä edellytimme kykenevämmen saamaan vaalipiiriimme lisätyn yhden edustajapaikan, siis neljä paikkaa. Tämä laskelma petti kuitenkin n. 1300 äänellä. Vaalin tulos muodostui seuraavaksi: SKDL 33.301 ääntä = 3 paikkaa, SDP 43.055 ääntä = 5 paikkaa, maalaisliitto 11.450 ääntä = 1 paikka, kokoomusp. 27.204 ääntä = 3 paikkaa, edistysp. 3.702 ääntä = 0 paikkaa, pienvilj.p. 650 ääntä ja Hentunen 264 ääntä. SKDL:n äänimäärä laski vaalipiirimme alueella 2174 ääntä, eli 6,1 %. Äänimäärän laskua tapahtui pääasiassa Tampereella ja muissa teollisuuskeskuksissa. Laskua tapahtui 19 kunnassa ja nousua 13 kunnassa. Maalaiskunnista suurin lasku tapahtui Juupajoella ja suurin nousu Orivedellä.

SKDL:n vaaliliitosta tulivat valituiksi Lauri Myllymäki, Elli Stenberg ja Kaarle Renfors. Seuraavien järjestys suhdelukujen perusteella oli seuraava: Aili Mäkinen, Eino Kilpi, Usko Seppi, Kusti Kulo, Vihtori Lepola, Yrjö Salonen, Erkki Paasio, Erkki Nieminen ja Hannes Pekonen. Valittujen edustajien henkilökohtaisiksi varamiehiksi tulivat: Lauri Myllymäen = Erkki Paasio, Elli Stenbergin = Aili Mäkinen ja Kaarle Renforsin = Yrjö Salonen.

Kymen vaalipiirin ehdokkaita äänestäneiden äänimäärät jakaantuivat vaalipiirimme alueella SKDL 1386, SDP 4539, maalaisliitto 3475, Karjalan kansallinen kokoomus 3374 ja keskusta 281 ääntä. Äänioikeutettuja 18.778 ja äänestysprosentti 69,4.

Hämeen eteläiseen vaalipiiriin kuuluvien neljän kunnan alueella äänien yhteismäärä vaaliliitoittain oli seuraava: SKDL 1716, SDP 3353, edist. ja pienv.p. 430, maalaisliitto 859 ja kokoomusp. 2234.

Turun ja Porin läänin pohjoiseen vaalipiiriin kuuluvissa neljässä kunnassa olivat tulokset: SKDL 3.033, SDP 2.675, maalaisliitto ja edistysp. 3.478 ja kokoomusp. 2.211.

4) Osuuskauppojen vaalit.

Piirimme alueella suoritettiin kuluneen vuoden aikana osuusliikkeiden edustajiston vaaleja ja täydennysvaaleja seuraavissa: Ol. Voima, Ol. Koitto, Ol. Oma ja lisäksi on mainittava Luopioisten osuuskaupan vuosikokous.

Ol. Voiman vaaleissa oli kansandemokraateilla 72 ehdokasta asetettu 25 listalle siten, että kaupungin alueella oli 13 ja maaseudulla 12 listaa.

Ol. Voiman vaalit suoritettiin marraskuun 14 päivänä ja jakaantuivat tulokset: SKDL 4.935 ääntä = 22 paikkaa, SDP 7.733 ääntä = 34 paikkaa ja porvarit 1.048 ääntä = 4 paikkaa. Vaikka SKDL:n äänimäärä edellisiin vaaleihin nähden nousi 1.723 ääntä,

eli yli 50 %, ei se kuitenkaan riittänyt uusien paikkojen saantiin, sillä sosdemit ja porvarit onnistuivat jäsenkirjakaupan ja voimakkaan propagandansa avulla myös nostamaan äänimääräänsä.

Ol. Koitossa suoritettiin sosdemien aloitteesta ns. sopuvaalit, joiden käytännöllinen suorittaminen tapahtui siten, että ehdokkaita asetettiin yhdelle listalle vain se määrä, mitä oli erovuorossa. Tällä tavoin valittiin edustajistoon 6 kansandemokraattia ja 9 sosdemia. Erovuorossa oli 5 kansandemokraattia ja 10 sosdemia, joten SKDL sai yhden uuden paikan. Voimasuhteet nyt SKDL 11 ja SDP 19.

Ol. Oman vaalit suoritettiin vasta kuluvan vuoden tammikuun alussa, mutta varsinainen vaalitoiminta tapahtui kuitenkin kertomusvuoden aikana. Erovuorossa oli edustajistosta 5 kansandemokraattia ja 7 sosdemia. Toimitetuissa vaaleissa sai kansandemokraattien vaaliliitto 442 ääntä = 7 paikkaa ja sosdemien vaaliliitto 362 ääntä = 5 paikkaa, joten SKDL voitti kaksi uutta paikkaa. Tämän jälkeen voimasuhteet edustajistossa ovat SKDL 15 ja sosdem. 9 paikkaa.

Luopioisten Osuuskaupan vuosikokous pidettiin lokakuussa. Tässä kokouksessa valittiin hallintoneuvostoon 7 kansandemokraattia ja 2 sosialidemokraattia. Aikaisemmat voimasuhteet 6—3.

V. VALISTUSTYÖ.

1) Yleistä.

Päätehtäväksi piirin valistustyölle asetettiin järjestöjen sisäinen lujiittaminen, jäsenistön poliittisen tietoisuuden kohottaminen sekä demokratian laajentaminen. Varsinkin järjestöjen sisäistä valistustyötä on kuitenkin kertomusvuoden aikana suuresti haitannut se, että työn painopiste pakostakin joutui keskittymään pääasiallisesti vaalivalistuskamppailuun ja syyskaudella antoivat osuuskauppojen vaalit oman osuutensa työlle. Oma haittansa on laakettava olevan myös sillä, että valistussihteerin tehtävissä tapahtui henkilövaihdos kesken toimintakautta.

2) Kerho- ja kurssitoiminta.

Opintokerhojen lukumäärä on edelleen liian pieni. Vuoden lopussa oli toiminnassa ainoastaan 21 opintokerhoa.

Erilaisia kursseja ja niihin verrattavia luentotilaisuuksia järjestettiin kertomusvuoden aikana 37, joihin osallistui 559 henkeä.

3) Juhlat ja muut joukkotilaisuudet.

Selostus- ja puhetilaisuuksia on vuoden aikana pidetty 65, joissa kuulijoita 3037, juhlia ja iltamia 67, joissa yleisöä 14.680.

Näiden lisäksi oli erilaisia vaalitulaisuuksia, juhla- ja puhetilaisuuksia, kokouksia ja pirtti-iltoja 563, joihin osallistui n. 38.000 henkeä. Vappujuhlat eivät sisälly edelläoleviin lukuihin.

4) Toimitsijoiden järjestely- ja puhujamatkat.

Piirin toimitsijat ovat vuoden aikana tehneet puhuja- ja järjestelymatkoja seuraavasti: Järjestäjä Rantala 40 matkaa, kohteita 97, järjestäjä Helén 15 matkaa, kohteita 80, valistussihteeri Lahtinen 52 matkaa, kohteita 72, valistussihteeri Pihala 21 matkaa, kohteita 24, piirisihteeri Salonen 42 matkaa, kohteita 51.

Vaalien jälkeen ovat piirin kansanedustajat piiritoimiston kautta järjestettyinä puhuneet eri tilaisuuksissa: Kaarle Renfors 17, Lauri Myllymäki 13 ja Elli Stenberg 8 kertaa.

5) Kirjallisuus ja sanomalehdet.

Yleisen kirjallisuuden myynti ja välitys on tapahtunut Kansankulttuurin kautta. Sen sijaan on piiritoimisto välittänyt järjestölinjaa myöden kaikki liiton julkaisut lukuunottamatta vappu- ja joululehtiä, joiden välitys on pääosaltaan tapahtunut suoraan liitosta perusjärjestöille, joten niiden menekistä ei piirissä ole täyttä selvyyttä. Piirin valistusjaosto toimitti ja kustansi kesällä Kesäviesti-nimisen julkaisun, jonka painosmäärä oli 4.000 kpl. Sen menekki oli tyydyttävä.

Demokraattisen lehdistön asiamiesverkostoa on jatkuvasti pyritty kehittämään ja tehostamaan yleensä niiden levikkiä. Joulukuu omistettiin kamppailuluontoisena demokraattisen lehdistön kuukaudeksi, jona aikana järjestettiin joitakin juhlia näissä merkeissä sekä selostettiin lehdistökysymystä perusjärjestöjen kouksissa.

Päähuomio on kuitenkin pyritty kohdistamaan oman piirilehden, Hämeen Yhteistyön kehittämisen ja levikin tehostamiseen. Tässä suhteessa on kuitenkin ollut monia vaikeuksia, joista taloudelliset vaikeudet eivät suinkaan ole olleet pienimpiä. Toimituksen kannalta suuria vaikeuksia on aiheuttanut se, että lehden painopaikka on edelleen ollut toisella paikkakunnalla. Kolme kertaa viikossa ilmestyvän se ei luonnollisestikaan ole myös voinut tyydyttää kaikkia niitä vaatimuksia, mitä nykyaikaiselle sanomalehdelle voidaan asettaa. Mutta näinkään ollen sen merkitystä ja arvoa tuskin voidaan liiaksi korostaa.

Lehden suhteen on vuoden aikana tapahtunut sikäli muutoksia, että syyskuun puolivälissä lehden painopaikka siirtyi Poriin, Satakunnan Yhteisvoiman kirjapainoon. Vuoden lopulla teki piiritoimikunta lehden suhteen sikäli merkittävän päätöksen, että se vuoden vaihteessa siirtyy piirijärjestön kustannettavaksi, niin

ikään on piiritoimikunnassa tehty päätös lehden painopaikan siirtymisestä Tampereelle ja vuoden lopussa voitiinkin allekirjoittaa sopimus, jonka mukaan lehteä ryhdytään painamaan Tampereen Paperinjalostus ja Kivipaino Oy:n kirjapainossa huhtikuun 1 p:nä kuluvana vuonna. Tämä antaakin lehdelle nyt huomattavia kehitysmahdollisuuksia, jopa siinä määrin, että voidaan sen sanoa olevan ratkaiseva askel 6-päiväistä piirilehteä kohden.

Lehden vastaavana päätoimittajana on edelleen ollut Arvi Laakso.

Toimitusneuvostoon kuuluvat Aili Stenberg, Yrjö Salonen, Paavo Rosman, Lauri Suosalo, Erkki Nieminen ja Leo Suonpää.

VI. SUHDE MUIHIN POLIITTISIIN JÄRJESTÖIHIN.

Kaikissa työätekeville tärkeissä kysymyksissä on pyritty, paitsi järjestölinjaa myöden, myös valtuustoryhmien kautta yhteistointaan sosialidemokraattien kanssa. Niinpä piirijärjestömme teki sosdem. piirijärjestölle vaaliliittotarjouksen edustajavaaleja varten, samoin tehtiin yhteistyötarjous vappujuhlien järjestämiseksi. Joissakin maaseutukunnissa onkin ollut melkoisen hyvää yhteistointaa valtuustoryhmillä ja saatu siitä hyviä kokemuksia sekä tuloksia. Mutta yleensä kuitenkin yhteistyö laajemmassa mitassa on kilpistynyt oikeistososdemien johdonmukaiseen kielteiseen kantaan yhteistyökysymykseen nähden, vieläpä enemmänkin, näiden piirien taholta on harjoitettu systemaattista työtä työväen rintaman hajoittamiseksi, joka asenne on muodostunut työätekeville kansalle hyvin tappiolliseksi.

SKP:n sekä muiden SKDL:n jäsenjärjestöjen kesken yhteistointa on ollut erinomaisen hyvää.

Muiden poliittisten puolueiden kanssa yhteistyöpyrkimyksiä ei ole harrastettu.

VII. VASTUSTAJIEN TOIMINTA JA POLIITTISET VOIMASUHTEET.

Varsinkin valtiollisten vaalien edellä oli poliittisten vastustajien toiminta erinomaisen aktiivista, eritoten Kokoomuksen Nuorten toiminta. Myös maalaisliiton nuorisotoimintaa on joillakin paikkakunnilla ollut havaittavissa. Yleensäkin maalaisliitto, joka aikaisemmin näytteli piirissä jotensakin toisarvoista osaa, on viimeaikoina alkanut työntyä näkyville. Kuitenkin yleisenä piirteenä edelleenkin on havaittavissa, että porvarillisissa urheilu- ja nuorisoseuroissa, maataloustuottajien järjestöissä, maatalousnaississa, marittajärjestöissä, ym. puhumattakaan kansallisseuroista, on kokoomuspuolueen hegemonia vallitseva. Tällaisia erilaisia toimin-

nassa olevia järjestöjä on piirin alueella n. 130. Lisäksi on olemassa lukuisia määriä mitä erinimisiä järjestöjä, sonniyhdistyksistä alkaen, joilla ei ole mitään näkyvää toimintaa ja jotka yleensä ovat verhotut "puolueettomuuden" verhon taakse, mutta jotka kuitenkin tarpeen tullen saattavat näytellä hyvin tärkeitä osaa poliittisessa toiminnassa. Edistyspuolueella ei nykyisin ole sanottavaa vaikutusta. Samoin on asia yllämainitun piiri-jäpuolueen kanssa lukuunottamatta piiriimme kuuluvia Koillis-Satakunnan kuntia.

Sen sijaan, mitä edellä on puhuttu yhteistoimintamahdollisuuksista sosdemien kanssa, löydämme varsinaisessa kenttätöössämme vastustajien joukosta myös oikeistososdemit, usein vielä rintaman kärkijoukkona. Heidän propagandansa on usein hyvinkin repivää ja provosoivaa. Sos.dem. yhdistyksiä on piirin alueella vähän yli 150.

Poliittiset voimasuhteet piirijärjestön alueella voidaan määrittellä vaalien tulosten pohjalla. V. 1947 toimitetuissa kunnallisvaaleissa SKDL sai kaikista annetuista äänistä 26,3 %, sosdemit 32,2 % ja porvarilliset puolueet yhteensä 41,5 %. Valtiollisissa vaaleissa olivat suhteet piirijärjestön rajojen puitteissa: SKDL 27,1 %, SDP 35,7 %, maalaisliitto 9,9 %, edistysp. 3,5 % ja kokoomusp. 23,5 % ja muut 0,3 %, joten voidaan todeta, että SKDL edustaa runsasta neljänneistä piirin väestöstä. Vaalipiirin puitteissa suhde on vieläkin parempi, sillä SKDL:n saama äänimäärä oli 28,3 %.

VIII. PIIRIJÄRJESTÖN TALOUDELLINEN ASEMA.

Piirin taloudellinen asema on heikko. Erikoisesti siihen vaikutti käyty vaalikamppailu, sillä vaikka vaalien rahoitus onnistuikin tyydyttävästi, jouduttiin kuitenkin vaalitiliä huomattavasti ylittämään ja ottamaan puuttuva erä varsinaisista piirijärjestön varoista. Piirijärjestön taloudellisen aseman heikkouteen vaikuttaa jatkuvasti se, että ei ole onnistuttu löytämään mitään säännöllisiä, järjestöväkeämme välittömästi rasittamattomia tuloja piirille. Esim. juhlatuloja kertomusvuoden aikana ei piirijärjestöllä ollut lainkaan, joten pääasiallisimmaksi tulolähteeksi jäivät SKP:n piirijärjestön kanssa yhteisesti järjestetyt arpajaiset. Huomattava nimittäin on, että jäsenmaksutulot, joiden pitäisi muodostaa säännöllisin tuloerä piirille, ovat vain murto-osa piirin kokonaismenoista.

Yksityiskohtaisemmin piirin taloudellinen asema selviää erikseen esitettävästä tilikertomuksesta.

IX. JÄSENVEROTILITYKSET.

Jäsenmaksujen perimisessä ja tilityksissä esiintyy edelleenkin suurta heikkoutta ja sattumanvaraisuutta. Osa järjestöistä kuitenkin huolehtii tämän velvollisuutensa täsmällisesti. Suurelle osalle tämä kuitenkin näyttää jatkuvasti olevan ylivoimainen tehtävä, joskin paranemista tässäkin suhteessa on jo ollut havaittavissa. Tilitys- ja raporttiasioiden täsmällinen hoitaminen näyttää yleensä olevan vaikeimmin hoidettavia asioita järjestöissämme, mikä vieläkin johtune siitä, että järjestömme vielä ovat suhteellisen nuoria, joten kouliintuneista toimitsijavoimista edelleen on puutetta. Ajan mukana tulevan kouliintumisen voidaan näin ollen katsoa tuovan parannusta tähän asiaan.

X. PUUTTEET JA VAIKEUDET TYÖSSÄ.

Taloudelliset vaikeudet ja tarpeeseen nähden kokeneiden ja aktiivisten toimitsijavoimien niukkuus, asettavat suurimmat esteet ja vaikeudet suoritettavalle työlle. Nämä haitat tuntuvat niin hyvin perusjärjestöissä kuin piirinkin toiminnassa ja kun työ on ulotettava laajalle alueelle ja monille aloille, ovat nämä puutteet sitäkin tuntuvammat. Huomattavana, joskaan ei voittamattomana haittana on mainittava sopivien toimipaikkojen puute, joka useilla paikkakunnilla on esteenä yhdistystoiminnalle luonteenomaisille harrastuksille. Ainoastaan 12 perusjärjestöllä on toimitalo hallinnassaan, sekä demokraattisten järjestöjen yhteisomistuksessa yksi toimitalo. Rakenteilla on kuitenkin parhaillaan ainakin neljä demokraattisten järjestöjen yhteistä toimitaloa, mm. Tampereella ovat suunnitelmat valmiina sekä alustavat toimenpiteet käynnissä ja varsinainen rakennustyö aloitetaan kuluvana keväänä.

Tässä yhteydessä on syytä mainita, että kuluneen vuoden alkupuolella vihdoin ratkesi myönteisesti kahden lapualaisvuosina menetetyn toimitalon omistusoikeus. Valtioneuvoston päätöksellä Ruoveden k:n Ty. Tulevaisuus sai takaisin Sointula-nimisen toimitalonsa. Verrattain myöhäisessä vaiheessa rakennettuna talo on hyvin ajanmukainen ja maakuntamme komeimpia järjestötaloja. Samoin Helvetinkolun Työväenyhdistys sai takaisin toimitalonsa. Talot kunnostettiin nopeasti käyttökuntoon ja ovat ne olleet omiaan innostamaan ja vireyttämään järjestötoimintaa näillä paikkakunnilla.

Sen sijaan Pispalan Työväentalon kohdalla asia sai yllättävän ratkaisun talon joutuessa selvästi muodollisten kauppojen kautta varta vasten perustetulle sosdem.yhdistykselle, vaikka anojayhdistys, joka uudelleen oli aloittanut toimintansa samoin perustein kuin talon menetyshetkelläkin, edustaen kaikkia Pispalassa toimi-

via työväenjärjestöjä, osoitti pätevästi omistusoikeutensa sanottuun taloon.

XI. EDUSTUKSET.

Satunnaiset edustustehtävät on hoidettu yleensä piiritoimikunnan erikseen tekemien päätösten mukaisesti. SKDL:n Liittoneuvostossa on piirijärjestöä piirikokouksen valitsemana edustanut puheenjohtaja Artturi Pihala (varamiehenä Hannes Pekonen) sekä piirisihteeri.

XII. YHTEENVETO.

Kulunut vuosi lukuisine kamppailuineen ja suurine taisteluineen on vaatinut kansandemokraattiselta järjestöväeltä suuria ponnistuksia, vieläpä taloudellisia uhrauksiaikin. Vaikka saavutetut tulokset elvät tässä vaiheessa näytäkään olevan oikeassa suhteessa näihin ponnistuksiin ja uhrauksiin nähden, vieläpä näyttää siltä, että olisimme ottaneet taka-askeleita, voidaan kuitenkin sanoa, että tehty työ ei ole mennyt hukkaan, että sen avulla on sittenkin luotu arvoja, jotka eivät ole mielivaltaisesti hävitettävissä. Entistä selvemmin me näemme nyt, että kansandemokraattisella rintamalla on vankkumaton asema maamme yhteiskunnallisessa ja poliittisessa elämässä. Meillä on nyt varma, taisteluissa karaistunut ja kouliintunut perusvoima, joka entistä kokeneempana on valmiina uusiin taisteluihin.

Olkoonkin niin, että taantumus voi saavuttaa tilapäisiä, näennäisiä voittoja, historiallista välttämättömyyttä se ei voi muuttaa. Taloudellista ja yhteiskunnallista elämää hallitsevat lait ovat järkähtämättömiä. Kapitalistinen järjestelmä kulkee sittenkin nyt entistä nopeammin kiertämätöntä tuhoaan kohden.

Kansainvälisessä elämässä demokraattinen rauhan rintama on kulkenut voitollisesti eteenpäin. Suomen edistyksellisellä ja työtekeväällä kansalla on tässä taistelussa oma historiallinen tehtävänsä ja meidän on hoidettava oma rintamaosuutemme. Tässä suhteessa alkanut toimintavuosi tulee jälleen antamaan lukuisan määrän uusia ja vaativia tehtäviä järjestöväellemme.

Tampereella tammikuun 31 p:nä 1949.

SKDL:n POHJOIS-HÄMEEN PIIRIJÄRJESTÖ
r. y.

PIIRITOIMIKUNTA.

Artturi Pihala.

Yrjö Salonen.